

**מצגת היערכות לשבוע הלאומי
לגלישה בטוחה ברשת
תשע"ח**

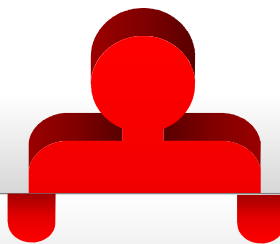
מה יהיה לנו היום במפגש?

רקע תיאורטי	1
סדנה חווייתית	2
תכנים ופעילויות לעבודה חינוכית	3
צעדים לטיפול באירועי פגיעה ברשת	4
סיכום וסיום	4

מדיניות משרד החינוך

לפיכך, משרד החינוך מפעיל מערך חינוכי לאומי "חיים ברשת" במטרה לקדם התנהלות מיטבית ומניעת פגיעה ברשת במסגרת תכניות לפיתוח אוריינות טכנולוגית-דיגיטאלית וכישורי חיים

הזירה האינטרנטית ובכללה הרשתות החברתיות מהווה כיום חלק בלתי נפרד מחיי היום יום של הילדים ובני הנוער. במרחב זה קיימות הזדמנויות מרתקות ללמידה, למשחק ולחיברות, לצד חשיפה למצבים מורכבים המחייבים התנהלות אחראית, מכבדת וערכית.

נתוני הגלישה של ילדים ובני נוער*

- השימוש ברשת האינטרנט הפך בשנים האחרונות לחלק בלתי נפרד מהחיים של כולנו ובפרט מחייהם של בני הנוער.
- ישראל במקום ה-4 בעולם בשימוש בני-נוער במחשב (4 שעות ויותר ביום).
- השימושים השכיחים ביותר של ילדים בגיל 7-17 באינטרנט הם: יצירת קשר עם חברים (77%), צפייה בסרטים/סדרות (64%), חיפוש מידע ברשת (44%), ומשחק (40%).
- 90% מבני הנוער בגילאי 13-17 פעילים בווטסאפ, 75% פעילים בפייסבוק, 61% פעילים באינסטגרם וכמחצית פעילים בסנאפצ'ט.

הנתונים בשקופית לקוחים מ:

* לקט נתונים מתוך שנתון "ילדים בישראל 2017", המועצה לשלום הילד:
<http://go.ynet.co.il/pic/news/shnaton2017.pdf>

* החיים בעידן הדיגיטלי: דו"ח האינטרנט של בזק, 2017:
https://www.bezeq.co.il/media/PDF/internetreport_2017.pdf

נתוני הגלישה של ילדים ובני נוער* - המשך

- רבע מבני הנוער מבצעים שיחות וידאו לפחות פעם בשבוע (קפיצה של 32% בהשוואה לשנה שעברה).
- יותר ממחצית מבני הנוער בגילאי 13-17 שומרים בטלפון הנייד שלהם תמונות אישיות מביכות או אינטימיות.
- 38% מבני הנוער שנפגעו ברשת סיפרו על כך להורה. 26% סיפרו לחבר. 18% בחרו שלא לספר לאיש.

הנתונים בשקופית לקוחים מ:

* לקט נתונים מתוך שנתון "ילדים בישראל 2017", המועצה לשלום הילד:
<http://go.ynet.co.il/pic/news/shnaton2017.pdf>

* החיים בעידן הדיגיטלי: דו"ח האינטרנט של בזק, 2017:
https://www.bezeq.co.il/media/PDF/internetreport_2017.pdf

סוגיות בנושא התנהלות ברשת

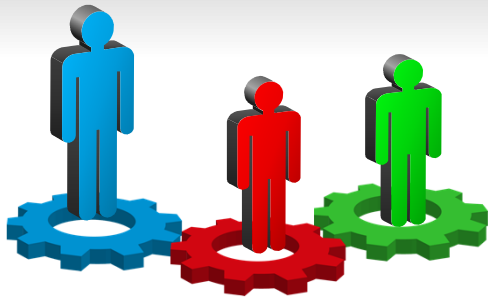

סוגיות בנושא התנהלות ברשת - המשך

אבטחת מידע

היבטים
בריאותיים

אמפטיה
ורגישות ברשת

פגיעה באמצעות הרשת

הפצת שמועות	הפחדה, איום וסחיטה		העלבה והשמצה
	הפצת סרטונים	הטרדה	
	חרם		התחזות

פגיעה מכוונת בקורבן תוך שימוש בכלים דיגיטליים (לדוגמא: דוא"ל, קבוצות דיון, רשתות חברתיות, ווטסאפ).

לפגיעה ברשת מאפיינים ייחודיים:
-היעדר קשר עין
-תפוצה רחבה במגוון ערוצים
-קשה להסיר תכנים פוגעניים
-שהועלו

לפגיעה ברשת מאפיינים ייחודיים:

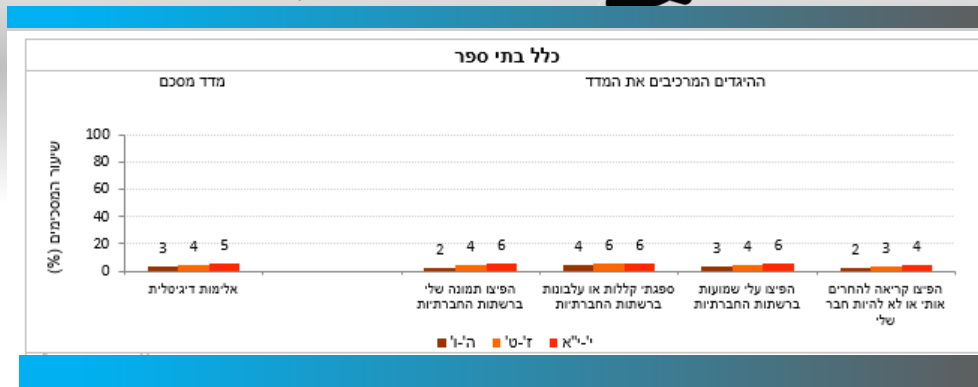
- היעדר קשר עין בין הפוגע לנפגע: מקל על הפוגע לומר את דבריו, גם דברים שלא היה אומר - פנים אל פנים. זאת, מאחר והוא אינו רואה את ההשפעה שיש לדבריו על הנפגע.
- אנונימיות: חלק מהפגיעות מתרחשות בחסות אנונימית, דבר המקל על הפוגע לומר את דבריו - ומאפשר לו לא לקחת אחריות על מעשיו.
- תפוצה רחבה במגוון ערוצים: מגוון האפשרויות של הפצת המסרים בדרך מקוונת גדול הרבה - יותר מאשר במרחב הפיסי; האמצעים המקוונים מאפשרים להכניס למעגל הפוגעים והנפגעים משתתפים רבים תוך זמן קצר. ריבוי הצופים ויכולתם להיות אקטיביים עלול לעודד את הפוגע ומגדיל את עוצמת הפגיעה ואת היקפה;
- פגיעה מקוונת לעיתים איננה ניתנת להסרה והיא נשמרת ללא הגבלת זמן; -

חשוב לזכור שלפגיעה מקוונת יש השלכות פסיכולוגיות, חברתיות ורגשיות שעלולות להיות קשות מההשלכות של אלימות פנים-אל-פנים.

אלימות דיגיטלית ברשתות החברתיות ובאינטרנט

תוצאות מיצ"ב תשע"ז

* הסקר בנושא אקלים (ובתוכו שאלות לגבי אלימות דיגיטלית) הועבר בחודשים ינואר-מרץ 2017. השתתפו בסקרים 912 בתי-ספר יסודיים וחיטבות ביניים, 156,601 תלמידי כיתות ה'-ט', 284 חטיבות עליונות ו- 53,111 תלמידי כיתות י'-א;

* הממד המסכם "אלימות דיגיטלית ברשתות החברתיות ובאינטרנט" במיצ"ב מבקש לבחון באיזו מידה תלמידים נפגעו בשל הפצת תמונות, פרסום קללות, עלבונות, שמעות או קריאות לחרם ברשתות החברתיות ובאינטרנט.

* בנושא זה התבקשו התלמידים לדווח באיזו שכיחות התרחשו האירועים המצוינים בשקף **בחודש שקדם למילוי השאלון**. בנוגע לכל היגד התבקשו התלמידים לבחור מתוך שלוש אפשרויות תשובה: (1) אף פעם, (2) פעם או פעמיים, (3) שלוש פעמים או יותר.

השבוע הלאומי לגלישה בטוחה ברשת תשע"ח

האירוע יצוין בין תאריכים 4-9 בפברואר 2018 ויחול בסימן:

מהי אמפתיה?

כאנשי חינוך אנו שוקדים דרך קבע על ביסוס יחסי קרבה ורגישות בקרב קהילת הלומדים, זה כלפי זה, כלפי מוריהם וכלפי קרוביהם. אנו משתדלים לפתח בקרב התלמידים רגישות לזולת ולקדם מיומנויות בינאישיות כגון התעניינות, הקשבה זה לזה, קבלה ואמפטיה.

השנה, במסגרת "השבוע הלאומי לגלישה בטוחה תשע"ח" אנו מבקשים להזמין את תלמידינו להתאמן על גילויי רגישות ואמפתיה כלפי הזולת גם ברשת.

ברנה בראון מאוניברסיטת יוסטון מבחינה בארבעה אפיונים של אמפתיה:

* היכולת לראות את העולם דרך עיני האחר ולהכיר בנקודת המבט שלו כאמת שלו.

* היכולת להניח בצד את השיפוטיות.

* היכולת לזהות רגשות של אחר.

* היכולת לבטא את הרגשות הללו, כך שהאחר ירגיש מובן.

הכל עניין של השקפה...

לחצו על התמונה על מנת להיכנס לסרטון שבקישור הבא:
<https://www.youtube.com/watch?v=v5LCpaInLH0&feature=youtu.be>

שיח בקבוצות – "אני מקשיב ולי אכפת..."

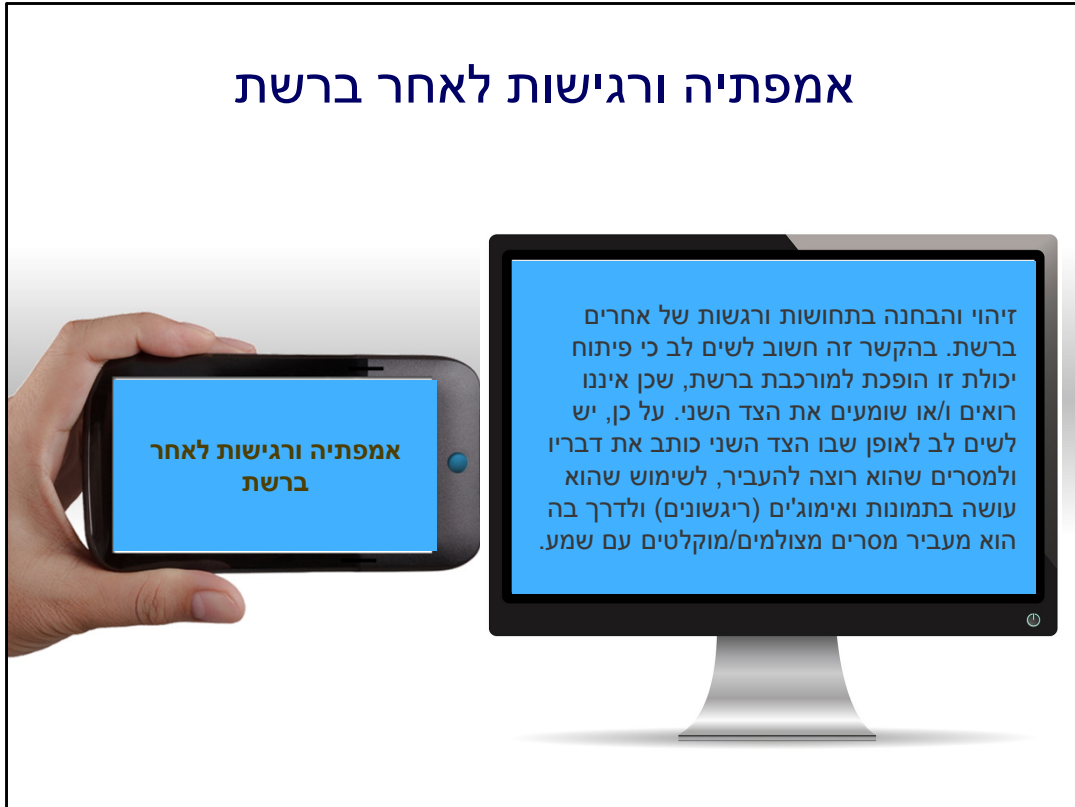

בהמשך לצפייה בסרטון, המנחה תזמין את המשתתפים להתחלק לקבוצות של 3 משתתפים ולדון בשאלות המופיעות בשקופית. לאחר שכל חברי הקבוצה ישתפו בתשובותיהם, יעלו ביחד תובנות מתוך השיחה המשותפת. את התובנות יציגו בהמשך במליאה.

תובנות לאחר הדיון בקבוצות

אמפתיה ורגישות לאחר ברשת

ומהי אמפתיה ברשת?

אמפתיה ברשת, בהשאלה מהמושג הכללי, היא הנכונות של האדם הגולש לנסות ולהבין את החוויה הפנימית של גולש אחר אשר פרסם פוסט ברשת. להבין ולהתייחס לאותו פרסום מתוך אותה הבנה ובאופן רגיש ולא שיפוטי.

לאמפתיה ברשת ניתן למנות גם כן ארבעה מאפיינים –

- * הכרה שמאחורי הפוסט או השיתוף עומד אדם, זולת.
- * רצון להבין את המסר של אותו גולש ואת נקודת המבט הייחודית שלו.
- * היכולת לזהות את הרגשות של אותו גולש.
- * הבחירה לבטא את אותם רגשות באופן שהגולש האחר יחוש שראו אותו, לא שפטו אותו והבינו אותו.

במחקר שנערך בארה"ב נמצא כי 70% מבני-הנוער ציינו שתקשורת ברשתות החברתיות אפשרה להם להתחבר בצורה ישירה יותר לרגשות האחר. 68% ציינו כי קבלו תמיכה רגשית ברשתות החברתיות מחבריהם בתקופות של משבר (Lenhart, Smith, Anderson, Duggan, & Perrin, 2015).

המטרה המשותפת

לסייע לתלמידנו להרחיב את מיומנויות
התקשורת בהן הם משתמשים בעולם
הווירטואלי, לפתח את "שריר" האמפתיה באופן
שמותאם למרחב זה ולקדם תקשורת בינאישית
רגישה ומקרבת, הרואה את האחר ומתחשבת
בצרכיו.

אתמול נכתב הטוקבק האחרון... (הספוקנוער)

המנחה תקרין את הסרטון. על מנת להקרין, יש להיכנס לפייסבוק ולחפש "אתמול נכתב הטוקבק האחרון". בתום ההקרנה ניתן לאסוף תגובות מהמשתתפים.

תכנים ופעילויות השבוע הלאומי לגלישה בטוחה

"הקוד אתי"

יצירת "קוד אתי" ארצי בשיתוף מומחים מהמרכז הבינתחומי הרצליה, המבוסס על עקרונן "הכמת ההמונים". הקוד האתי, שייכתב על ידי התלמידים, יהווה מחוון להתנהגות ראויה ואחראית ברשתות החבריות, עליו יתחייבו תלמידי ישראל.

צוותי חינוך

- סדנה להכשרת צוותי חינוך
- עלון מידע

הורים

- סדנה להורים וצוותי חינוך
- מעגלי שיח תלמידים-הורים-צוותי חינוך
- מפגשים מקוונים
- עלון מידע

לפני ה-Share חשבים על החבר

תלמידים

- סדנאות ופעילויות להפעלה בכיתות בכל שכבות הגיל ובהתאמה לחברות שונות
- **יצירת קוד אתי ארצי**
- מפגשים מקוונים
- הרצאות מומחים
- בבתי ספר
- תלמידים
- מפעילים
- תלמידים
- עלון מידע

לקראת השבוע הלאומי לגלישה בטוחה תשע"ח, פותחו מגוון תכנים לעבודה עם קהלי יעד שונים- תלמידים, הורים וצוותי חינוך. מומלץ להיכנס לענן החינוכי/לאתר שפ"ינט ולהציג את מגוון התכנים הקיימים.

אילו מסרים נרצה להעביר לתלמידים?

אילו מסרים נרצה להעביר לתלמידים?

הפעולות של כל אחד מאתנו ברשת יוצרות לנו תדמית דיגיטלית. דאגו לכך שתדמית זו תציג את מי שאתם באמת

Tumblr

RSS

Facebook
Stumble Upon
Site
Foursquare
Delicious

עבריינות רשת: חשוב לזכור שישנן פעולות שעלולות להיחשב כעברה פלילית ברשת ולהשפיע על עתידכם

SOCIAL MEDIA
Technorati

Google

Flickr

Information

Wiki

Web

Twitter

זמן מסך: חשוב לשים לב לשימוש מאוזן במסכים

זכרו לשמור על פרטיותכם ועל אבטחת המידע האישי ברשת

אילו מסרים נרצה להעביר לתלמידים?

צעדים לטיפול באירוע פגיעה שהתרחש ברשת

(נספח 10 בחוזר מנכ"ל)

- ✓ תיעוד המידע הפוגעני- צילום מסך.
- ✓ חשוב להכיר ולפעול על פי הנחיות חוזר מנכ"ל [אקלים חינוכי מיטבי והתמודדות מוסדות חינוך עם אירועי אלימות וסיכון](#).
- ✓ פנייה למשטרה במקרים של פגיעה וסיכון.
- ✓ פנייה למוקד ייעודי שייפתח.

מערך לאומי למניעת אלימות ופשיעת רשת מוקד 105

הפעלת מערך משולב,
משטרתי-אזרחי, למניעה ולאכיפה של
תופעות פוגעניות, אלימות ופשיעה
במרחב המקוון לרבות פגיעות
ברשתות החברתיות
נגד ילדים ובני נוער ✓

השימוש הגובר באינטרנט, באפליקציות וברשתות החברתיות בקרב כלל האוכלוסייה וילדים ונוער בפרט הביאו לצד ההזדמנויות הרבות גם לעליה משמעותית ולהקצנה בתופעות אנטי חברתיות, באלימות ובפשיעה ברשת.

ממשלת ישראל החליטה בחודש ינואר 2016 על הקמת מערך לאומי בהובלת המשרד לביטחון הפנים ובשיתוף משרד החינוך, משרד הרווחה והשירותים החברתיים, משרד המשפטים ומשרד הבריאות, שמטרתו להגן על ילדים ובני נוער במרחב המקוון.

במערך יפעל מוקד 105 משטרתי אזרחי אשר יעמוד לשרות הציבור וייתן סיוע ראשוני לאירועי הפגיעה השונים ברשת. ילדים, בני נוער והוריהם יוכלו לפנות למוקד ולקבל מענה מידי ע"י נציגי הגופים השונים בהתאם לצורך ולחומרת המקרה. במוקד יפעלו באופן קבוע נציגים של משרד החינוך המומחים במתן מענה באירועים של פגיעה ברשת בהם מעורבים תלמידים.

בימים אלו המערך נמצא בתהליכי הקמה ויושק לציבור הרחב בהקדם.

בהצלחה!

שאלות?

